



BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

2023. június

HÍREK

Újabb jelentős méhbangó-állományok kerültek elő a Mecsekből

Három évvel ezelőtt örömteli hírként érte a természetkedvelőket, hogy a Mecsek peremén, egy kaszálóréten jelentős, több, mint száz tövet számláló méhbangó-állományra bukkantak jószemű kirándulók.

Az éles látás mindenképpen szükséges ezen ritka orchidea-féle felfedezéséhez, mert bár a közeli fotókon a trópusi orchideák szépségét idézik virágai, azonban ezek a virágok méretben jócskán elmaradnak trópusi rokonaikétól.

Ezért is nagy szó egy-egy újabb felfedezés, főként, ha jelentős létszámú állományok kerülnek elő. Ez történt a közelmúltban, amikor is egy külső kutató jelezte az igazgatóság munkatársainak, hogy a Mecsek belső, erdős területén két, egymástól pár kilométerre lévő helyszínen 10-10 tő méhbangót pillantott meg. Természetesen kollégáink azonnal a helyszínre siettek, és a területek alapos átkutatása során itt is jóval több, mint száz virágzó méhbangót találtak.

A zárt erdőállomány között megbúvó nyíltabb élőhelyek jelenleg megfelelő életteret biztosítanak e fokozottan védett, 250.000 Ft eszmei értékű fajnak, azonban a későbbiek során előfordulhat, hogy bizonyos területkezelési feladatok szükségesek lesznek ahhoz, hogy az állományok megmaradása biztosított lehessen.



Szinte el se ült az öröm, máris érkezett az újabb információ egy amatőr botanikustól, hogy most nem a hegység északi, hanem a déli peremén fedezett fel egy eddig nem ismert méhbangó populációt. A száraz löszgyep apró árka mentén mintegy 40 tő orchidea várja türelemmel megporzóit, de azok elmaradása esetén se esnek kétségbe, hiszen a faj megtalálta a megoldást az ilyen vészhelyzetre is: önbeporzásra vált, úgy, hogy a pollensákját saját bibefülete felé hajlítja, ahogy az a mellékelt fotón is látható.

(Szöveg: Márkus András – Nagy Gábor, fotó: Nagy Gábor)

Feketenyakú vöcsök a Dél-Mezőföldön

A feketenyakú vöcsök (*Podiceps nigricollis*) impozáns vízimadarunk, nászruhában fekete nyaktollairól kapta nevét, jellegzetes vörössárga tollpamacs van a feje két oldalán, a szeme türkiz piros.

Az Alföld, a Kisalföld és a Kis-Balaton jellegzetes vízimadara, a Dél-Dunántúlon ritka. Általában telepesen fészkel, sokszor vegyes fajú kolóniákban. Ilyen helyet választott egy pár a dél-mezőföldi kistápei Öreg-tó fattyúszerkő költőtelepén.

Fészkelésre a gyorsan felmelegedő, sekély vizű tavakat keresi, melyeken a hínárban gazdag növényzet és a nyílt víz megfelelő arányban van jelen. Fészke vízen úszó építmény, melyet a tojó és a hím madár együtt épít hínárlevelekből. Fészkelési és fiókanevelési ideje május eleje és augusztus közepe közé esik. Általában négy fiókát nevel. A fiókák kikelése után a madarak elhagyják fészkeiket. A kikelés után eleinte a szülők hátán maradnak, ott utaznak, annak ellenére, hogy a fiatalok már jól tudnak úszni és merülni. Az utódokat mindkét szülő gondozza, a család a vonulási időszakig együtt marad. Apró halakkal, ebihalakkal, vízi rovarokkal, rákokkal, férgekkel táplálkozik. Jelentős mennyiségű növényi élelmet fogyaszt, ez főleg vízen úszó levelekből és magokból tevődik össze. Téltre elvonul, de kis számban át is teleshet.



A feketenyakú vöcsök 1954 óta védett, jelenleg fokozottan védett, természetvédelmi értéke 100.000 Ft.

(Szöveg és fotó: Kováts László)

Viráglátó szörgombócok

Nyár elején járunk, és lépten-nyomon vadvirágokba botlunk a természetben. Ez a tény nemcsak nekünk tűnik fel, hanem bizony a nektár- és pollenkedvelő rovaroknak is.

Ha egy kis figyelmet fordítunk feléjük, egyből szembetűnhet, hogy rengeteg rovar látogatja az éppen nyíló virágokat. A lepkék, zengőlegyek, méhek között hamar észrevehetjük azokat a duci szörgombócokat is, melyeket poszméheknek hívunk. És ha kicsit elidőzünk mellettük a színes forgatagot figyelve, azt is észrevehetjük, hogy meglehetősen változatos az a poszméh társaság, amely egy-egy ilyen virágfoltot látogat. A gyakori fajok mellett ritka, esetleg védett faj, például a szórványosan előforduló ligeti poszméh egyedét is megpillanthatjuk. A jellegzetesen megnyúlt fejű és hosszú nyelvű poszméh olyan mélyebb, csöves virágokból is nektárt tud nyerni, mint a mostanában virágzó terjőke kígyószisz virága.



A ligeti poszméh (*Bombus ruderatus*) hazánkban védett faj. Természetvédelmi értéke 5.000 Ft.

(Szöveg és fotó: Völgyi Sándor)

Meglepetés a virágládjában

A belegi vasútállomásról bejelentés érkezett, hogy egy vörösvércse fióka kiesett a fészekből. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság Természetvédelmi Őrszolgálatának tagja a helyszínre érkezve meglepve tapasztalta, hogy a pelyhes fióka a muskátlik közül kukucskál rá.



A vasúti dolgozók elmondása alapján a kismadár már több napja ott volt. A madárszülők naponta többször is etették, gondozták, pedig a fióka a bejárati ajtótól mindössze másfél méterre volt. Munkatársunk azért hozta el végül a kisállatot, mert a sok eső miatt féltő volt, hogy megfázik és a vasúti közlekedéstől is féltette. A fiókát néhány napos otthoni gondozás után egy másik vörösvércse fészekbe helyezték, ahol az örökbefogadás sikeres volt. A nyár eleji időszakra jellemző, hogy a fiókák elkezdnek kirepülni, vagy egyéb okból elhagyják a fészket. Kifejezetten a baglyokra jellemző, hogy még pelyhes korukban elbujkálnak a fák ágai közt

vagy az épületeken. Ha csak lehetséges, ezeket a kismadarakat igyekszünk ott helyben elhelyezni biztonságos helyre, ahol a szülőket be tudják majd hang alapján hívni. Így eredeti környezetükben tudják a felnőtt kort elérni. Ezúton is köszönjük az együttműködők segítségét!

(Szöveg és fotó: Glacz Róbert)

A Pécsi-sík kecses ritkasága

A Pécsi-sík NATURA 2000 terület a Mecsek lábánál elterülő, vízjárta vidék. Legalábbis csapadékos években.

A mély fekvésű mocsárrétek idén hosszantartó vízborítás alatt voltak, vannak. A kaszálókon tocsogók alakultak ki, a láprétek, láperdők vízben álltak. Az itt található növénytakaságok életet ad az időszakos vízborítás. Azoknak a ritka fajoknak is, melyek pont ezért élnek ezen a területen. Ilyen faj a kecses megjelenésű szibériai nőszirm is, mely idén május végén gyönyörű virágzással hálálta meg a csapadékos időjárást.



A szibériai nőszirm (*Iris sibirica*) Magyarországon védett faj, természetvédelmi értéke 10.000 Ft.

(Szöveg és fotó: Völgyi Sándor)

Fehér gólyákat gyűrűztek Baja környékén

2023. június 15-én zajlott a fehér gólyák nyilvános gyűrűzése Baja környékén. A fehér gólya fiókák jelölése – minden érintett település egy-egy helyszínén – nyitott volt az érdeklődők számára. A hat meghirdetett fészeknél összesen 380 fő (többségük óvodások, iskolások) kísérhette figyelemmel a kis gólyák jelölését. Minden ilyen helyszínen közvetlen közletről volt lehetőség a madarak megfigyelésére.

Az eseményen 6 településen, összesen 20 fészeknél 60 fióka volt, ezek közül 59 kapott egyedi azonosításra alkalmas gyűrűt. A fiókák méretében nagy szórás mutatkozott, kb. 3 hét volt a legkisebb és a legnagyobb fiókák kora között. A meghirdetett helyszíneken kívül több olyan fészek volt, ahol csupán néhány hetesek, vagy naposak voltak a kicsik, ezeken a helyeken nem történt gyűrűzés. Ugyancsak nem kapott gyűrűt az a fióka, amelynek lábára bálamadzag tekeredett a fészekben – a madzagot eltávolították, a sebet fertőtlenítették.



Az idei évben három fióka volt a jellemző fészekenként, de akadt két olyan fészek, amelyben csupán 1-1 fióka volt. A korábbi évhez képest kedvezőbbnek, míg általánosságban jónak mondható az idei fiókaátlag (3,0 fióka/fészek). A fiókák a kirepülést követően, várhatóan augusztus közepén hagyják el az országot, és kezdik meg a vonulásukat az afrikai telelőterületekre.

A fióka-számok alakulása Baja térségében:

- 1 fiókás fészek: 2 db
- 2 fiókás fészek: 1 db
- 3 fiókás fészek: 12 db
- 4 fiókás fészek: 5 db

A nap során három öreg madarat is sikerült beazonosítani a korábbi gyűrűzések eredményeképpen:

1. Jelenleg költ: Hercegszántó
Gyűrűzve: Dávod
Gyűrűzés éve: 2016
Korábbi leolvasás: 2x Dávod, 3x Hercegszántó
2. Jelenleg költ: Hercegszántó
Gyűrűzve: Dávod
Gyűrűzés éve: 2020
Korábbi leolvasás: 1x Dávod
3. Jelenleg költ: Hercegszántó
Gyűrűzve: Harta
Gyűrűzés éve: 2018
Korábbi leolvasás: 2x Hercegszántó

Az esemény a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság (DDNPI) és a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület 7. sz. Helyi Csoportjának (MME 7.HCS) szervezésében, az MVM támogatásával valósulhatott meg.

(Szöveg és fotó /Gólyacsalád Hercegszántón/: Mórocz Attila)

Szerény orchideánk, a tojásdad békakonty (*Neottia ovata*)



Június első felében virágzik a védett tojásdad békakonty nevű orchideánk. Szerény megjelenése miatt, bár magassága 20-70 cm közötti, sokszor észrevétlen marad.

Felismerése szárának alsó harmadában található két (ritkán több), átellenes, széles levele miatt könnyű. Virágai zöldek vagy sárgászöldek, melyek – sok kosborfajtól eltérően – a beporzó rovarokat nektárral vonzzák magukhoz, amelyet a mézajak felső részén választanak ki.

A tojásdad békakonty természetvédelmi értéke 10.000 forint.

YouTube Shorts videó itt:

<https://www.youtube.com/shorts/AneNZ2845uQ>

(Szöveg és fotó: Sztellik Endre)

Hazatérő fekete gólya

Közel hét éve gyűrűztük meg azt a fekete gólyát, amely most kamera elé került. Horváth Zoltán, a Drávai tájegység vezetője még 2016. június 22-én helyezte fel a jelölést a fióka lábára egy, a Somogy vármegyei Böhönye külterületén található fekete gólya fészeknél!



Az eltelt időszakban kettő megfigyelést jelentettek madarászok, mindkét alkalommal az izraeli Tel-Avivtól 60 kilométerre északra található Ma'agan Michael halastavak területénél bukkant fel a madár. Az észleléseket 2019. február 10-én és 2021. szeptember 27-én jegyezték. Mígnem egy több mint 2000 kilométeres repülés után 2023. május 29-én vadkamera rögzítette táplálkozás közben, a Nagybajom várostól nyugatra található Boronka-patak partján. A nemrégiben rekultivált vizes élőhely sekély, tocsogós öntésterületei megfelelő táplálékforrást biztosítanak a hazatérő fekete gólyának. A környékről több fészek is ismert, így van rá esély, hogy párt választott és fiókanevelésbe kezdett a tájvédelmi körzet területén. A fekete gólya fokozottan védett madárfajunk, eszmei értéke 500 000 forint

(Szöveg és kép: Daróczi Zsolt)

Pici, barna, gombszemű. Mi az?

Hát fiatal vörösbegy. Júniusban már mindenfelé találkozhatunk idei, kirepült fiókákkal. De sokszor előfordul, hogy a fiatalok teljesen más színezetűek, mint az öreg madarak. Így van ez a rigófélék között is, ahol találunk egy-két extrém példát is.

A vörösbegyét mindenki ismeri. Kedves, vörös mellű kismadár. Azonban a fiatalok első tollruhájából teljesen hiányzik a vörös szín. Helyette barnán pettyezettek, foltosak. Aztán a nyár és ősz folyamán átesnek az első vedlésen, és a mellükön előbújnak majd az oly jellegzetes narancsos tollak is.



A vörösbegy (Erithacus rubecula) Magyarországon védett faj. Természetvédelmi értéke 25.000 Ft.

(Szöveg és fotó: Völgyi Sándor)

Öreg erdők rejtelmes madara

Minden tájnak megvan a jellegzetes védett természeti értéke, mely jellemzi a hely adottságait és élőhelyeinek minőségét. Ezen fajok állományainak alakulása hűen tükrözi a környezeti állapotokban bekövetkezett változásokat, a természetvédelem iránti elkötelezettségünket és a fajok védelmére tett erőfeszítéseinket egyaránt.



Ők lehetnek ritka, bennszülött vagy nagy elterjedésű területtel rendelkező fajok, közös jellemzőjük, hogy élőhelyi igényeiket nehezen vagy egyáltalán nem adják alább. Ha egy ilyen fajt kellene megneveznem Belső-Somogy és a Dráva mente gerinces faunáját illetően, gondolkodás nélkül a fekete gólyát választanám. Miért? Mert költőhelyeit gondos körültekintéssel választja meg, zavartalan helyre, jó állapotú vizes élőhelyek közelében és rendszerint öreg fák koronájában építi fészket. Talán az eddigi kicsit tudományos bevezetést meghazudtolva, azzal folytatnám, hogy még

gyönyörű is, rejtett életmódú és pillanatok/napok alatt képes határozott döntést hozni. Itt nem csak az élőhelyén rendelkezésre álló víz mennyiségéről, hanem a benne rejlő táplálékforrás nagyságáról is – genetikailag kódolt – észszerű döntést kell hoznia. Így kell választania a maradás, a költés megkezdése vagy az új élőhely keresésének veszélyeit felvállalva a további vándorlás között. Azt kell, hogy mondjam az utóbbi években fekete gólyáink kénytelenek a továbbutazás mellett dönteni. Ez, mint az elején jeleztem, a számára fontos környezeti tényezők rohamos csökkenésével magyarázható. Bízom abban, hogy az utóbbi évek során erősen lecsökkent fekete gólya állományunk még kitart és az idej, bőséges csapadék következtében lesz sok kirepülő fiatal madarunk, akik majd ivaréretten visszaérkezve megküzdönek a legjobb somogyi élőhelyekért. Az északabbra költözők pedig remélem, sikeresen túlélnek, s egyszer még visszatérnek hozzánk és akkor még találnak öreg, terjedelmes tölgyeket, a tölgyek lábait áztató mocsarakat, melyben az újonnan kirepülő gólyanemzedékek első, önálló békavacsorájukat elkölthetik.

(Szöveg és fotó: Horváth Zoltán)

Poszméh Monitoring Program a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság területén

A virágos növények terjedését és sokszínűségének kialakulását közel 100 millió éve, a kréta időszakban is a rovarok beporzó tevékenysége segítette. A rovarok és a virágos növények ez idő alatti közös fejlődése tette lehetővé az emberiség közel 30%-ának táplálékul szolgáló, kimagasló tápértékkel bíró növények termesztését.

A beporzást igénylő növények (gyümölcsök, bogycsok, hüvelyesek, napraforgó, repce, stb.) rohamos területi növekedése mellett a rovarbeporzók (legyek, méhek, poszméhek, lepkék, stb.) száma évtizedek óta jelentősen és rohamosan csökken a világ számos, így Európa és hazánk mezőgazdasági és természetes élőhelyén. A méhpopulációk fogyatkozásának legfontosabb oka valószínűleg a mezőgazdasági tájak egyre intenzívebb használata, a beporzók természetes élőhelyeinek csökkenése, illetve a szaporodási ciklusukhoz nem illeszkedő gazdákodás (kaszálás, legeltetés) folytatása.



A méhek létfontosságú beporzási szolgáltatásokat nyújtanak a legtöbb virágzó növény számára, mind a természetes, mind a mezőgazdasági rendszerekben. Sajnos mind az őshonos, mind a kezelt méhpopulációk csökkenése egyre jobban fenyegeti e növények és a haszonnövények fennmaradását.

A kutatások kimutatták, hogy a tenyésztett mézelő méhekre, mint egyetlen beporzó fajra támaszkodni az élelmiszertermelésben nemcsak kockázatos, de egyre inkább nem is hatékony, mivel számos növény esetében a sikeres beporzás egyértelműen növekszik a vadméhek tevékenységének következtében. Ez arra utal, hogy a vadméhek kompenzálhatják a mézelő méhek folyamatos veszteségét, de a mézelő méhek nem helyettesíthetik a vadméhek szerepét.

A beporzó rovarok közül a lepkék után világszerte talán a legnagyobb figyelem a poszméhek irányul, elsősorban színes megjelenésük és a virágos mezőkhöz kötődésük miatt. A poszméhek világgállománya a beporzó rovarokon belül vizsgálva is, egyes régiókban kritikus csökkenést mutat.

Ezen csökkenés egyik legfontosabb oka az intenzív vegyszerek, rovarölő és gombaölő szerek jelentős használata, amely hozzájárul a méhek létszámának csökkenéséhez. Még a méhek számára általában biztonságosnak tartott gombaölő szerekről is kimutatták, hogy megzavarják a mézelő méhek fejlődését és a poszméhek viselkedését. A poszméhek kolóniái ugyanis kevesebb munkást termelnek, kevesebb méhbiomasszát hoznak létre, és kisebb anyakirálynőkkel rendelkeznek a gombaölő szerrel való érintkezést követően. Ez azért is végzetes, mert a poszméhek esetében csak a királynők telelnek át, és egy királynő a következő évben mindössze 50-100 példányos kolóniát hoz létre.

A poszméhek többé-kevésbé virág specialisták. Nagytestű méhek, igen hosszú nyelvük van, tavasszal elsősorban a pillangósok (zsályák, gyűszűvirág, ínfű, sisakvirág, zanótok, herefélék, stb.), míg nyár végén és ősszel a fészkesek (aszatok, bogáncsok) beporzásában van jelentős szerepük. Ezért a természetes, természetközeli gyepek érzékeny indikátorfajai. Életciklusuk miatt a gyepek kétszikű virágkészletének tavaszi és nyárvégi, őszi erőforrásaira is szükségük van. Tavasszal, nyár elején a kolóniák kialakításához, míg nyár végén a hímek felneveléséhez, ősszel pedig a megtermékenyített fiatal királynők teleléséhez létfontosságú táplálékforrásokra kell támaszkodniuk.

Hazánkban 26 poszméh faj él, több mint a fele ritkának számít. Sok faj elterjedéséről, állomány nagyságáról szinte alig van információnk. Egy terület fajösszetétele hűen tükrözi az élőhely ökológiai állapotát, aminek ismerete fontos lehet pl. a természetvédelmi kezelések tervezése során is. Ezért igazgatóságunk elindít egy adatgyűjtési Poszméh Monitoring Programot (PMP). A monitoring adatgyűjtés a méheknek az élőhelyükön történő lefényképezését jelenti. Egy kép elkészítésével keletkezik egy előfordulási adat. Az elkészített kép a PMP adatbázisába kerül, az így kapott információk remélhetőleg hozzásegítenek élőhelyük és az egyes fajok védelméhez.

Vegyen részt Ön is a poszméhek felmérésében!

Hírlevelünk hetedik oldalán számoltunk be részletesen a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságon zajló Poszméh Monitoring Programról. A programhoz kapcsolódóan nyereményjátékkal egybekötött akciót hirdetünk meg, amelyben minden természetkedvelő, természetjáró ember részt vehet, poszméhekről készült képek beküldésével. Az akció célja, hogy a beérkező adatok segítségével minél alaposabban megismerhető legyen az állomány létszáma, elterjedése.

Adatgyűjtési (fotózási) útmutató:

Kérünk mindenkit, hogy a poszméheket természetes élőhelyükön fotózzák le és egy jobb kép készítése reményében se fogják be az egyedeket!

A képeket a poszmeh@ddnp.hu e-mail címre kérjük küldeni. Egy példányról maximum 4 képet lehet feltölteni, képenként maximum 1 MB méretben.

A fényképek mellé kérjük az elkészítő nevét, az e-mail címét, a helyszín gps koordinátáját, a dátumot és a település nevét mellékelni. Amennyiben nincs lehetőség koordináta felvételére, akkor bármilyen földrajzi adatot (dűlőnév, hegy, vízfolyás neve stb.) is meg lehet adni.

Egy példányról, ha lehet, készüljön oldalról (a-b) és felülről (c) is kép. Törekedjünk, hogy a hátsó láb jó látható (d) legyen, sok fajnál ugyanis ez segíti a határozást. Ha nem sikerül minden oldalról elkészíteni a képeket, akkor is várjuk az elkészült fotókat, ha lehetséges, megpróbáljuk a fajt meghatározni!

A faj meghatározása után az eredményről visszajelzést küldünk. Márciustól október végéig kereshetjük a poszméheket.

A résztvevők között a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság három értékes ajándécsomagját sorsoljuk ki az akció zárását követően. A játék 2023. október 31-én éjfélig tart, eddig várjuk a képeket és a hozzájuk tartozó adatokat. A sorsolás véletlenszám-generátorral történik; a megadott adatokat kizárólag a sorsolás időpontjáig tároljuk, azt követően töröljük. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság adatvédelmi tájékoztatója ide kattintva érhető el: www.ddnp.hu/adatvedelem.

Mintaképek

a,



b,



c,



d,



SZEMELVÉNYEK A TERMÉSZETVÉDELEM TÖRTÉNETÉBŐL

45 éve történt

1978-ban az akkor alig egy éve létrejött Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal minden korábbi elképzelést felülmúlva, 120.000 hektárt nyilvánított védetté. Ez a szám az azt megelőző 40 év védetté nyilvánításainak negyvenszerese. Ekkor jött létre többek között a Pilisi, a Közép-Tiszai, a Badacsonyi, az Őrségi, a Börzsönyi, a Budai és az Aggteleki Tájvédelmi Körzet. A Dél-Dunántúl csak csekély mértékben részesült a védetté nyilvánításokból, mindössze a 223 ha-on létrejött Jakabhegyi Természetvédelmi Területet tudjuk megemlíteni.



Forrás: Rakonczay Zoltán: A természetvédelem története Magyarországon, Mezőgazda Kiadó, Budapest, 2009.

Illusztráció: Az állatok védelme (szerk.: Herman Ottó), Franklin Társulat, Budapest, 1883. Sorozatszerkesztő: Varga Zsolt

FELHÍVÁS

A gyepek titkai IV. fotópályázat

A Grassland-HU LIFE integrált projekttel kapcsolatban a Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. és projektpartnerei negyedik alkalommal hirdetik meg a gyepes élőhelyek értékeinek, jellemző növény- és állatfajainak bemutatását, népszerűsítését célzó fotópályázatukat. A pályázat kiemelt célja, hogy felhívja a figyelmet a gyepek és élőviláguk védelmére, megőrzésük fontosságára.

A Kárpát-medence mai arculatának kialakulásában jelentős szerep jutott a legelő állatoknak, azon belül is őshonos háziállatainknak. Azonban nem csak az állatok formálták a tájat, hanem maga a táj is alakította ezeket a fajtákat, így jöttek létre a magyar tájra jellemző fajták, amelyek nemzeti örökségünk részét is képezik. A fotópályázat negyedik fordulójának célja bemutatni a legelő őshonos háziállatfajtáinkat, a marha-, juh és lóféléket valamint az őket kísérő kutyafajtákat, természetes közegükben a magyar tájban. Két korcsoportban lehet pályaműveket nevezni, 10-től 18 éves korig (a pályázat beadásakor 18. életévét be nem töltött pályázó), valamint 18 év felett. Ezzel a szervezők az ifjú fotós tehetségeknek is bemutatkozási lehetőséget biztosítanak. A pályázaton a részvétel ingyenes.



A pályázati kiírás ide kattintva érhető el: <https://grasslandlifeip.hu/a-gyeppek-titkai>
A pályázat időtartama: 2023. május 17. 14 órától 2023. szeptember 8. éjfélig.

(Forrás: Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.)

A nyári hőségben kellemes a hőmérséklet az Abaligeti-barlangban

Közel fél kilométer a hegy gyomrában

A Mecsek egyik legismertebb és legnépszerűbb természeti látnivalója az Abaligeti-barlang. A barlang az emberi szem számára láthatatlanul, ma is folyamatosan változik. Erről a járat teljes hosszában folyó patak gondoskodik. A barlang jelentős denevérpihenő, a téli időszakban a kis- és nagy patkósdenevérek százai figyelhetők meg. A barlang 466 méter hosszú, kiépített főága gyalogosan, utcai ruhában kényelmesen végigjárható. A mellékágakat a nagyközönség nem, csak kutatók látogathatják.

Különleges formájú képződményei közül több nevet is kapott, így látható itt többek között a Pisai ferdetorony, a Flórián-kút, a Kálvária, az Elefántfej, a Karthágó romjai, vagy a Niagara-vízesés. A barlang átlagosan 12 °C fokos hőmérsékletű, klímája a légúti, allergiás és asztmatikus betegségekben szenvedőknek hoz enyhülést. A barlang vezetéssel látogatható, melyek óránként indulnak. Az utolsó vezetés zárás előtt egy órával kezdődik.



Ismerkedés a denevérek titokzatos világával

A denevérek több ezer éve foglalkoztatják az emberek fantáziáját, de az eltérő kultúrák a világ különböző részein teljesen más módon viszonyulnak hozzájuk. A sarkvidékek kivételével mindenütt élnek denevérek. Mintegy 1000 fajuk ismert, ebből Európában 38 fordul elő rendszeresen. Hazánkban 28 faj él, melyek mindegyike – közöttük 8 faj fokozottan is – védett. Az Abaligeti-barlang közvetlen közelében elhelyezkedő Denevérmúzeum a repülő emlősök világát tárja a látogatók elé.

A látogatók egy kalandos séta közben – háztetők fölött, udvarban, műhelyben járva – gyűjthetnek sok esetben meghökkentő ismereteket a denevérekről. Látványos, interaktív, gondolkodásra készítő installációk mutatják be többek között az ember és a denevér testfelépítése közötti hasonlóságot, a repülő emlősök táplálkozását és élőhelyeit, a világon elforduló denevérfajok jellemzőit. Nem kevésbé titokzatos a denevérek tájékozódása, erről is sok érdekességet árul el a kiállítás.



Barangolás a Denevér tanösvényen

A fokozottan védett Abaligeti-barlang környékén kialakított tanösvény végigjárásával a terület természeti és kultúrtörténeti értékeivel ismerkedhetnek meg az érdeklődők. A tanösvény állomásokat fákra vagy kövekre festett denevér emblémák és számok jelzik. Az egyes állomáshelyekhez tartozó ismertetőket a túrázók az alábbi linkről letölthető vezetőfüzetből olvashatják el:

https://ddnp.hu/okoturizmus/tanosvenyek/denever_e-tanosveny

Részletes információk belépődíjakról, kedvezményekről:

www.ddnp.hu/abaliget • www.ddnp.hu/denevermuzeum

Programajánló

Július 1.: Túra a Denevér tanösvényen

A Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzetben található Denevér tanösvény bemutatja többek között az Abaligeti-barlang környékének földtani érdekességeit, karsztjelenségeit, élővilágát, a különböző gazdálkodási módok természetére gyakorolt hatását, az erdő természetes megújulását, a talajerózió folyamatát. Július első szombatján itt teszünk egy felszíni túrát, ahol megismerkedünk a mészkőterületekre jellemző formavilággal, valamint a területen elforduló állat- és növényvilággal. *A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 70/374-0295. Helyszín, időpont: Abaligeti-barlang pénztárépület, 10.00 óra. A program időtartama: 90 perc, a részvételi díj: 1000 Ft/fő.*

Július 1., 8., 15., 22., 29.: Gólyák nyomában Béda-Karapancsán

A Duna-Dráva Nemzeti Park Béda-Karapancsa a Duna magyarországi alsó szakaszának kiemelkedő értékét képviselő élőhelyeit foglalja magába. A program erre a különleges területre kalauzolja az érdeklődőket. A résztvevők először kenutúrárt tehetnek a Duna hullámterén található varázslatos Külső-Béda mellékágon, majd a Fehér Gólya Múzeumban érdekes tárlatvezetés keretében ismerhetik meg e gyönyörű madarak életét. *A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/846-6020. Találkozási pont: Kölked, Fehér Gólya Múzeum, időpont: 9.00 óra. A program időtartama: 4 óra. A részvételi díj 2-14 éves korig 2500 Ft/fő, 14 éves kor felett 3000 Ft/fő. Csak kenutúra (múzeumlátogatás nélkül): 2-14 éves korig 2000 Ft/fő, 14 éves kor felett 2500 Ft/fő.*

Július 1.: Szemtől szemben a denevérekkel

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság denevérgyűrző szakemberének segítségével testközelből ismerkedhetnek meg az érdeklődők Pécs misztikus, és kissé félreismerő lényeivel, védelmük fontosságával és lehetőségeivel. Az este folyamán lehetőség nyílik a denevérkutatás módszereinek megismerésére és a függönyhálóval befogott denevérek kézben történő megtekintésére, barátkozásra, a félelmek levetkőzésére. *Helyszín: Pintér-kert Arborétum, parkoló, időpont: 20.30 óra. A program időtartama: 3 óra, a részvételi díj: 1000 Ft/fő.*

Július 8.: Hódító hód kenutúra

A túra helyszíne a vadregényes Gemenci erdőben található Vén-Duna, amely bő száz évvel ezelőtt még a Duna félkör alakú főága volt. A folyószabályozás során ezt a szakaszt átvágták, a folyókanyarulat ma mellékág, amit az északi végén egy keskeny csatorna köt össze a folyóval, a déli végén szabad a kijárata a Duna felé. A Vén-Duna vízfelületén alig van sodrás, nyugodt a vízfelület, olyan mintha egy békés tó lenne. A résztvevők megcsodálhatják a folyóparti ártéri erdőt és az itt élő vízimadarakat, miközben a szakvezető természetvédelmi őr rengeteg érdekes információt oszt meg a résztvevőkkel a vadregényes területről, az élővilágról, az ártéri életről. *A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért előzetes bejelentkezés szükséges. E-mail: attila.komlos@ddnp.hu, eva.horvath@ddnp.hu. Minimum létszám: 15 fő. Helyszín: Bárka Pihenőház, Baja-Dunafürdő, időpont: 9.00 óra, a túra hossza: 8 km, időtartama: 3 óra, a részvételi díj: 2500 Ft/fő.*

Július 12.: Óvodás séták a Pintér-kert Arborétumban

A gyerekek szimatolva, tapogatva ismerkedhetnek az arborétum csodálatos növényeivel, miközben végigjárják a kert illatösvényét. A növényeken túl, a résztvevők megfigyelhetik a két kis tóban úszkáló színes aranyhalakat, és hallhatják a fákon éneklő madarak hangját is. Sőt, ha szerencsénk lesz, akár még mókussal vagy mocsári teknőssel is lehet találkozni! *A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 70/374-0295. Helyszín: Pintér-kert Arborétum, időpont: 9.00 óra, 11.00 óra, 13.00 óra. A program időtartama: 60 perc, a részvételi díj: 500 Ft/fő.*

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.
Tel.: 30/405-4571, 30/377-3388
E-mail: szilvia.wodtke@ddnp.hu, attila.komlos@ddnp.hu
www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, a következő linken iratkozhat le: https://ddnp.hu/hasznos/hirlevel_leiratkozas